

Aktivnosti Ministrstva za vzgojo in izobraževanje s področja dela z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami

34. strokovno srečanje vodilnih in vodstvenih delavcev s področja vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami
S posodobitvijo pogojev do dviga kakovosti vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

Janja Zupančič, državna sekretarka
Portorož, 28. 3. 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

- Trenutno stanje in trendi
- Zakonodajne spremembe
- Raziskave, analize in razvoj
- Nacionalni program vzgoje in izobraževanja 2023-2033
- Projekti

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 1: Delež otrok s posebnimi potrebami

	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Število učencev v OŠ	187.476	191.018	193.081	194.645	193.776
Število učencev s PP v OŠ	14.160	14.224	14.829	15.303	15.712
Delež	7,55%	7,45%	7,68%	7,86%	8,11%

Tabela 2: Število stalnih in začasnih spremljevalcev v osnovni šoli

	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Stalni	Začasni	Stalni	Začasni	Stalni	Začasni	Stalni	Začasni	Stalni	Začasni
Št. spremljevalcev	169	527	161	536	162	618	157	683	162	795

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 3: Povprečno število ur DSP v osnovni šoli

	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Število ur dodatne strokovne pomoči	53.501	53.971	56.519	58.667	60.153
Povprečje ur na učenca (vključuje svetovalno storitev)	3,78	3,53	3,81	3,83	3,83

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 4: Delež učencev s posebnimi potrebami v osnovni šoli

	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
učenci z lažjo motnjo v duševnem razvoju	111	0,8%	133	0,9%	144	1,0%	155	1,0%	166	1,1%
gluhi in naglušni	183	1,3%	169	1,2%	181	1,2%	176	1,2%	164	1,0%
učenci z govorno jezikovnimi motnjami	1.493	10,5%	1.629	11,5%	1.882	12,7%	2066	13,5%	2.228	14,2%
slepi in slabovidni ter učenci z okvaro vidne funkcije	76	0,5%	68	0,5%	68	0,5%	67	0,4%	69	0,4%
gibalno ovirani	161	1,1%	157	1,1%	160	1,1%	155	1,0%	153	1,0%
učenci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami	446	3,1%	509	3,6%	537	3,6%	602	3,9%	643	4,1%
dolgotrajno bolni	1.409	10,0%	1.356	9,5%	1.365	9,2%	1344	8,8%	1.406	8,9%
učenci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja	5.777	40,8%	5.872	41,3%	6.042	40,7%	6194	40,5%	6.225	39,6%
učenci z avtističnimi motnjami	240	1,7%	227	1,6%	232	1,6%	213	1,4%	197	1,3%
učenci z več motnjami	4.264	30,1%	4.104	28,9%	4.218	28,4%	4331	28,3%	4.461	28,4%
Skupaj	14.160	100%	14.224	100%	14.829	100%	15.303	100%	15.712	100%

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 5: Delež učencev s posebnimi potrebami po razredih v tekočem šolskem letu

Osnovna šola	2023/2024		
	Vsi učenci v OŠ	Učenci v OŠ s PP	%
1. razred osnovne šole	20.908	498	2,4%
2. razred osnovne šole	20.978	853	4,1%
3. razred osnovne šole	21.201	1.154	5,4%
4. razred osnovne šole	21.644	1.543	7,1%
5. razred osnovne šole	21.145	1.909	9,0%
6. razred osnovne šole	22.231	2.132	9,6%
7. razred osnovne šole	22.168	2.438	11,0%
8. razred osnovne šole	22.452	2.637	11,7%
9. razred osnovne šole	21.049	2.548	12,1%
Skupaj	193.776	15.712	8,11%

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 6: Število učencev v programih EIS

Prilagojeni programi devetletne osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom (EIS)	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
za slepe in slabovidne otroke	9	12	9	11	8
za otroke z avtističnimi motnjami	78	105	130	154	182
za gibalno ovirane otroke	44	45	48	40	38
za otroke z govorno jezikovnimi motnjami	330	338	357	337	341
za gluhe in naglušne otroke	28	22	27	31	29
Skupaj	651	689	724	718	725

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 7: Delež učencev v EIS, NIS in PPVIZ glede na celotno populacijo v osnovni šoli

	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
	Št. učencev	Št. učencev	Št. učencev	Št. učencev	Št. učencev
Nišji izobrazbeni standard (NIS)	2209	2242	2294	2511	2634
Posebni program VIZ (PPVIZ)	1777	1861	1924	2022	2118
Enakovredni izobrazbeni standard (EIS)	651	689	724	718	725
Skupaj osnovna šola	191.663	195.285	197.510	199.344	198.847
Delež otrok v NIS	1,15%	1,15%	1,16%	1,26%	1,32%
Delež otrok v PPVIZ	0,93%	0,95%	0,97%	1,01%	1,07%
Delež otrok v EIS	0,34%	0,35%	0,37%	0,36%	0,36%

Tabela 8: Število učencev v domovih za učence

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Osnovne šole s prilagojenim programom	184	194	180	187	193
Zavodi	216	197	212	177	199
Skupaj	400	391	392	364	392

Tabela 9: Povprečno število ur DSP v srednji šoli

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Število ur dodatne strokovne pomoči	8.664	9.174	10.127	10.787	11.624
Povprečje	1,63	1,55	1,63	1,64	1,77

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 10: Delež dijakov s posebnimi potrebami po motnjah

	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
dijaki z lažjo motnjo v duševnem razvoju	122	2,3%	139	2,5%	154	2,5%	156	2,4%	162	2,2%
gluhi in naglušni	74	1,4%	89	1,6%	89	1,4%	82	1,2%	88	1,2%
dijaki z govorno jezikovnimi motnjami	115	2,2%	114	2,0%	124	2,0%	133	2,0%	128	1,8%
slepi in slabovidni ter dijaki z okvaro vidne funkcije**	21	0,4%	28	0,5%	30	0,5%	29	0,4%	33	0,5%
gibalno ovirani	57	1,1%	49	0,9%	38	0,6%	40	0,6%	37	0,5%
dijaki s čustvenimi in vedenjskimi motnjami	133	2,5%	157	2,8%	181	2,9%	205	3,1%	312	4,3%
dolgotrajno bolni	651	12,2%	692	12,2%	707	11,4%	738	11,2%	819	11,3%
dijaki s primanjkljaji na posameznih področjih učenja	2.676	50,2%	2.772	48,9%	3.020	48,7%	3.172	48,2%	3.379	46,6%
dijaki z avtističnimi motnjami	83	1,6%	89	1,6%	95	1,5%	93	1,4%	92	1,3%
dijaki z več motnjami	1.399	26,2%	1.544	27,2%	1.763	28,4%	1.937	29,4%	2.202	30,4%
Skupaj	5.331	100,0%	5.673	100,0%	6.201	100,0%	6.585	100,0%	7.252	100,0%

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 11: Število dijakov (in delež znotraj celotne populacije v programu) glede na izobraževalni program

	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
nižje poklicno izobraževanje	236	20,8%	257	22,1%	281	24,1%	270	23,2%	290	24,9%
srednje poklicno izobraževanje	1.919	15,8%	1.988	16,4%	2.168	17,9%	2.243	18,5%	2373	19,6%
srednje strokovno izobraževanje	2.149	7,1%	2.291	7,4%	2.482	8,0%	2.715	8,8%	3052	9,9%
gimnazijsko izobraževanje	798	3,2%	887	3,4%	966	3,7%	1089	4,2%	1258	4,9%
poklicno tehniško izobraževanje	223	6,3%	243	6,3%	298	7,8%	267	7,0%	277	7,2%
maturitetni tečaj	6	2,2%	6	2,7%	5	2,3%	1	0,5%	2	0,9%
poklicni tečaj	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%	0	0,0%	0	0,0%
Skupaj	5.331	7,30%	5.673	7,64%	6.201	8,35%	6.585	8,87%	7.252	9,77%

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 12: Število stalnih in začasnih spremljevalcev v srednji šoli

2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023		2023/ 2024	
Začasni	Stalni	Začasni	Stalni	Začasni	Stalni	Začasni	Stalni	Začasni	Stalni
29	55	39	49	40	43	36	48	42	49

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Tabela 13: Število učencev, dijakov in skupin v strokovnih centrih

	Skupina											
	Produksijska šola		Vzgojne skupine		Stanovanjske skupine		Mladinsko stanovanje		Intenzivne skupine		Skupaj	
	št. skupin	št. otrok	št. skupin	št. otrok	št. skupin	št. otrok	št. skupin	št. otrok	št. skupin	št. otrok	št. skupin	št. otrok
2023/2024	2,0	11	31,0	239	36,0	236	9,0	13	11,0	31	89	530
2022/2023	2,0	16	29,0	225	32,0	219	9,0	15	12,0	34	84	509
2021/2022	1,0	6	25,0	177	32,0	202	10,0	16	11,0	35	79	436
2020/2021	2,0	8	29,0	207	32,0	228	9,0	14	6,0	11	78	468
2019/2020	2,0	7	29,0	238	32,0	193	10,0	19	4,0	8	77	465

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

- **Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov za otroke s posebnimi potrebami**
- **Pravilnik o merilih in metodologiji za določanje obsega sredstev za materialne stroške za izvedbo programa osnovne šole in programov osnovne šole s prilagojenim programom**
- **Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami**
- **Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja**
- **Zakon o osnovni šoli**
- **Pravilnik o financiranju šole v naravi**
- **Aneks h KPVIZ**
- **Zakon o šolski inšpekciji**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

- **Delovna skupina o identifikaciji težav pri nameščanju otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v strokovne centre**
- **Evalvacija izvajanja Zakona o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju**
- **Nacionalna evalvacijska študija Identifikacija težav in dobrih praks pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami s predlogi sprememb**
- **Analiza Zagotavljanje enakih možnosti v izobraževanju za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami**

Nacionalni program vzgoje in izobraževanja 2023-2033

Prednostna področja:

1. Družbeni razvoj ter vloga vzgoje in izobraževanja
2. Zagotavljanje varnega in spodbudnega okolja za optimalni razvoj posameznika
3. Poučevanje, učenje, spremljanje napredka ter preverjanje in ocenjevanje znanja
4. Strokovni in karierni razvoj zaposlenih v vzgoji in izobraževanju
5. Sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti
6. Vzgojno-izobraževalni sistem

Smeri razvoja

- Vzgojno delovanje vrtcev in šol
- Spodbujanje bralne pismenosti in bralne kulture
- Razvoj digitalne pismenosti
- Krepitev kulturno-umetnostne vzgoje
- Podpora psihosocialnemu razvoju ter socialnemu in čustvenemu učenju otrok in mladostnikov
- Krepitev inkluzivne naravnosti
- Zagotavljanje pogojev za dobro duševno in telesno zdravje
- Kakovostno poučevanje in učenje
- Kakovostno izobraženi, usposobljeni in zadovoljni strokovni in vodstveni delavci
- Nadgrajen sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti s samoevalvacijo
- Boljše sodelovanje ustanov in strokovnjakov v podporo strokovnega dela
- Vsebinsko bolj usklajeno delo zavodov: prioriteta področja (razvojni načrt, letni delovni načrt), stalno strokovno izpopolnjevanje, podpora zunanjih strokovnjakov, samoevalvacija

Prednostno področje 2: Zagotavljanje VSO za optimalni razvoj posameznika

Podcilj 3: Okrepiti inkluzivno naravnost za otroke, mladostnike in za odrasle s posebnimi potrebami

Ukrepi:

Evalvirati učinke Zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami in Zakona o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju ter sprejeti potrebne podzakonske akte in izboljšave zakonov.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Spremeniti in preimenovati Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami skladno z nacionalnim strateškim dokumentom o inkluzivni naravnosti na področjih:

- dodatna strokovna pomoč (učno pomoč bolj usmeriti v skupino, omogočiti sistemizacijo delovnega mesta, ukiniti obstoječo svetovalno storitev in povečati delež svetovalne službe);
- spremljevalci (opredeliti vlogo in naloge, fizično pomoč in izobrazbeno raven);
- postopek usmerjanja (okrepiti zgodnejšo večstopenjsko podporo, skrajšati postopek usmerjanja);
- strokovni centri (vloga, naloge, pomoč mobilnih timov);
- poimenovanje skupin otrok s posebnimi potrebami (vidik potreb, potencialov, sopojavnost);
- vzpostavitev baz podatkov in drugo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Posodobiti Navodila za izvajanje programov s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo za otroke s posebnimi potrebami na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja skladno z nacionalnim programom.

Povezati izvajanje prilagajanja poučevanja in učenja ter izvajanje individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami s samoevalvacijo ter z ugotavljanjem in zagotavljanjem kakovosti.

Uvesti s poskusom občasno in/ali trajno izvajanje hkratnega izvajanja programa osnovne šole in prilagojenih programov na ravni enakovrednega in nižjega izobrazbenega standarda z zmanjšanim normativom v oddelku, dvema strokovnima delavcema v razredu – učitelj in učitelj s specialnim znanjem ter drugi strokovni delavec v prvem razredu.

Vzpostaviti mrežo šol za hkratno izvajanje več programov.

Regijski posveti s predstavitvijo osnutka predloga NPVI 2023-2033

- **27. marec 2024, ob 14.00, Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina**
- **5. april 2024, ob 14.00, Osnovna šola Pesnica**
- **8. april 2024, ob 14.00, Šolski center Celje**
- **11. april 2024, ob 14.00, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana**

Projekti

- Spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladih s posebnimi potrebami v lokalno okolje
- Vzpostavitev mreže inkluzivnih šol in spodbujanje sodelovanja šole z družino
- Razvoj prilagojenih gradiv na različnih zahtevnostnih ravneh za različne ciljne skupine s priporočili za uporabo v vzgojno-izobraževalnem procesu
- Izboljšanje pedagoškega procesa in pogojev dela za dijake, učitelje in druge strokovne delavce v programih nižjega poklicnega izobraževanja
- Vzpostavitev sistema pomoči gluhoslepim v vzgoji in izobraževanju

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

- Priprava in posodabljanje obstoječih programskih dokumentov, potrebnih za umestitev slovenskega znakovnega jezika v vzgojno-izobraževalni sistem
- Priprava javnoveljavnega izobraževalnega programa slovenskega znakovnega jezika za odrasle
- Priprava študijskega programa oziroma smeri ali modula za zagotovitev kompetentnih strokovnih delavcev za vzgojno-izobraževalno delo z gluхими in naglušnimi, uporabniki slovenskega znakovnega jezika

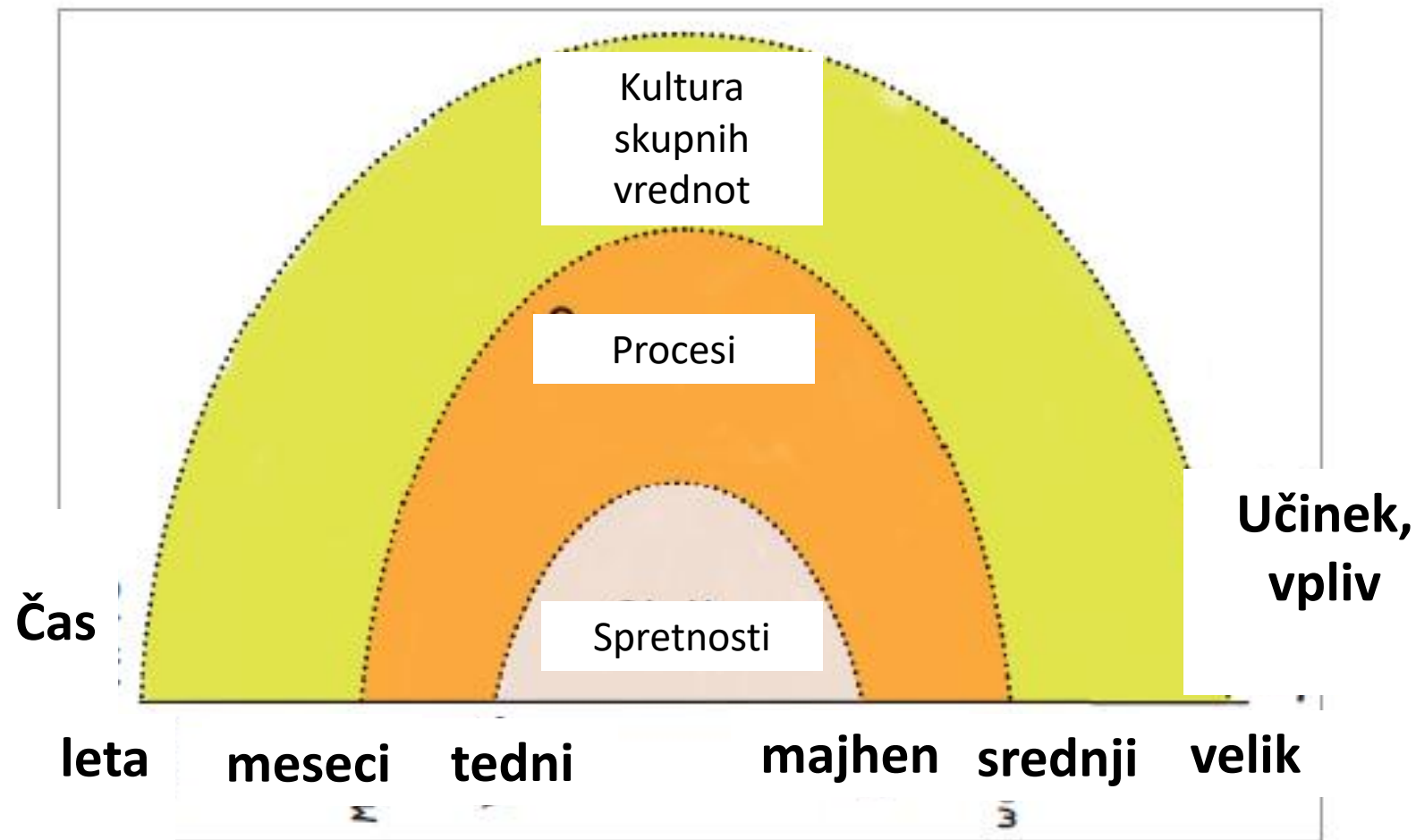

FIGURE 2.1: Impact of change from a more-traditional point of view (linear growth process)